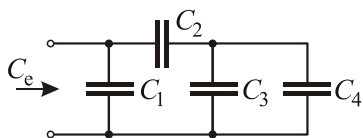

PRVA PROVERA ZNANJA IZ ELEKTROTEHNIKE I

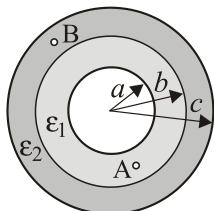
1. Dva tačkasta naelektrisanja istih vrednosti, $Q_A = Q_B = Q$, nalaze se u temenima A i B jednakostranog trougla stranice $a = 10 \text{ cm}$ u vakuumu. Odrediti Q tako da potencijal u temenu C ima vrednost $\varphi = -18 \text{ V}$. Za ovako određenu vrednost Q odrediti vektor električnog polja u temenu C.

2. Sferni kondenzator, poluprečnika elektroda $a = 10 \text{ cm}$ i $b = 20 \text{ cm}$, ima dielektrik relativne dielektrične konstante $\epsilon_r = 2$ i opterećen je naelektrisanjem $Q = 10 \text{ nC}$. Odrediti vektor jačine električnog polja u funkciji rastojanja r od centra kondenzatora i izračunati napon između elektroda.

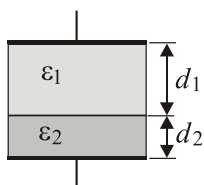
3. Izračunati ekvivalentnu kapacitivnost veze kondenzatora sa slike. Kada se ova veza priključi na napon $U = 300 \text{ V}$, odrediti napone na pojedinim kondenzatorima.

Brojni podaci: $C_1 = 4 \text{ nF}$, $C_2 = 9 \text{ nF}$, $C_3 = 10 \text{ nF}$, $C_4 = 8 \text{ nF}$.

4. Veoma dug cilindrični kondenzator (efekat krajeva se može zanemariti), poluprečnika elektroda a i c ima dva koaksijalna dielektrična sloja dielektričnih konstanti ϵ_1 i ϵ_2 (slika). Poluprečnik razdvojne površine dielektrika je b . Odrediti na koliki napon U treba priključiti kondenzator da bi napon između tačkica A i B, koje se nalaze na cilindričnim površinama poluprečnika r_A i r_B , imao zadatu vrednost.

Brojni podaci: $\epsilon_{r1} = 1$, $\epsilon_{r2} = 2$, $U_{AB} = 100 \text{ V}$, $a = e^0 \text{ cm}$, $r_A = e^{0.5} \text{ cm}$, $b = e^1 \text{ cm}$, $r_B = e^{1.5} \text{ cm}$, $c = e^2 \text{ cm}$, (e - osnova prirodnog logaritma).

5. Dat je ravan kondenzator površine elektroda $S = 10.8\pi \text{ cm}^2$ i rastojanja između njih $d = 2 \text{ mm}$. Odrediti maksimalni napon na koji sme da se priključi kondenzator ako je koeficijent sigurnosti $ks = 2$, a između elektroda kondenzatora se nalazi:

a* vazduh, čije je kritično polje $E_{kr0} = 3 \text{ MV/m}$

b* dielektrik sastavljen iz dva sloja (slika) relativnih dielektričnih konstanti $\epsilon_{r1} = 2$ i $\epsilon_{r2} = 4$, debljina $d_1 = 1.5 \text{ mm}$ i $d_2 = 0.5 \text{ mm}$ i kritičnih polja $E_{kr1} = 4 \text{ MV/m}$ i $E_{kr2} = 3 \text{ MV/m}$, respektivno.

Izračunati energiju kondenzatora u oba slučaja kada se kondenzator priključi na maksimalni napon. Ivični efekat se može zanemariti.

Napomena: Prva dva zadatka vrede po 25 poena, treći 20 poena, a četvrti i peti po 15 poena.